

JE BENT EEN TENTJE IN MIJN HART

- tentoonstelling in gemeentehuis Winsum van kinderwerk rond Joods erfgoed -

In het gemeentehuis van Winsum aan de Hoofdstraat-W 70 (pc: 9951 AC) is t/m 23 juni een tentoonstelling te zien van werk dat leerlingen van de basisscholen uit de gemeente dit voorjaar hebben gemaakt naar aanleiding van het onderwijsprogramma van erfgoedproject Tikoën. Dit project vraagt aandacht voor Joods erfgoed en de restauratie van de Winsumer synagoge, die onlangs is gestart.

Het onderwijsproject begon met 'het planten van de wonderboom' op 18 maart jl. in de tuin van de synagoge door kinderen van de onderbouw. Dit gebeuren wordt later dit jaar, als de restauratie van de synagoge is voltooid, nog gevolgd door het planten van een echte amandelboom die vernoemd wordt naar de in Winsum geboren Nathan Albert de Vries. De door kinderen gemaakte wonderboom, met al zijn prachtig beschreven bladeren staat nu in het gemeentehuis. Dat alleen al maakt een bezoekje aan deze tentoonstelling de moeite waard, maar er is meer te zien.

Naast de muziekvoorstelling *Klezmerklas* en de theatervoorstelling *Issy en Sophius* is er op de scholen namelijk ook op andere wijze aandacht besteed aan het Groninger Jodendom. Daarvoor zijn er workshops verzorgd door verschillende kunstenaars die via KunstStation C bij dit erfgoedproject zijn betrokken.

- Een van hen was Kasper Peters, die voor tweehonderd leerlingen poëzieworkshops heeft verzorgd in Ezinge en Baflo. Hij vroeg zich samen met de kinderen af wat geloof betekent voor mensen en of je ook iets van geloof kan begrijpen als je al die mooie verhalen uit de Bijbel, Thora en Koran eigenlijk niet zo goed kent. Ze gingen in hun dorpen op pad en de kinderen schreven vervolgens in een eigen gedicht over hun favoriete gebedshuis. Voor de een was dat een kas met palmen, voor de ander een regenboog.

- Angélique de Waard heeft workshops gegeven rond het thema: "Ik denk aan jou". Daarvoor ging ze met leerlingen naar de Joodse begraafplaats in Winsum om er samen met hen foto's te maken. Ze lieten er - naar Joods gebruik - steentjes achter als teken dat ze denken aan de

mensen die daar begraven zijn. In de klas concentreerden zij zich vervolgens op de vraag hoe het voelt als je veel om iemand anders geeft en die ander niet wilt missen; dat mocht ook best een huisdier zijn. De leerlingen hebben voor hun dierbaren een gepolijste steen gemaakt, die ze zelf mochten houden en om anderen te laten delen in hun gevoel maakten ze er ook een gedicht bij. Steen en gedicht zijn vervolgens samen op de foto gegaan en zo krijgen ook de bezoekers van deze tentoonstelling een kijkje in de gedachtewereld van de jonge deelnemers aan de workshop "Ik denk aan jou". Tussen de vele mooie dichtregels door treft de prachtige poëtische toonzetting in de eindregel van een van de gedichtjes waarin een leerling over haar zusje schrijft: "(...) *Je bent een tentje in mij geheugen en een tentje in mijn hart.*"

- In de workshops van Kitty Boon maakten leerlingen uit Ezinge, Garnwerd en Rasquert een fotoverhaal. Daarin leerden ze hoe je iets zichtbaar maakt wat verloren is gegaan. In eerste instantie is gewerkt aan de hand van fotokaarten van attributen uit de Joodse cultuur. De

Foto uit de serie "De donkere reis", gemaakt tijdens de workshop *Fotoverhaal* van beeldend kunstenaar Kitty Boon.

leerlingen hebben zich daarbij geconcentreerd op het thema: "Afscheid". Dit vormde de voorbereiding op hun tocht naar de synagoge in Winsum. Op die tocht namen ze koffers mee en kaarsjes en ze mochten ook eigen lievelingsvoorwerpen meebrengen. Al die meegebrachte spullen waren bedoeld om bij de synagoge in groepjes een zogenaamd 'tableau vivant' op te stellen. Hiervan hebben de leerlingen vervolgens een fotoverhaal gemaakt. De resultaten van deze hele onderneming laten mooi zien hoe de kinderen zich inleven; de fraaie foto's spreken voor zich.

- Beeldend kunstenaar Peter Propstra gaf aan zijn workshop de titel: "RAAR". Samen met de leerlingen vroeg hij zich af wat 'raar' is, of dat ook 'een beetje eng' is en of het misschien helpt als je denkt dat raar eigenlijk een ander woord is voor 'anders', 'wonderlijk' of 'vreemd en onbekend'. Dit leidde vervolgens tot de filosofische vraag: "Wat is een mens?" en: "Waaruit bestaat een mens?". Van de antwoorden hierop hebben de leerlingen in groepjes op grote vellen papier tekenend, schilderend en plakkend een "MENS" samengesteld. Zo zijn 'mens'beelden ontstaan die de toeschouwer even 'anders' laten kijken en laten nadenken over wat een mens nu eigenlijk is. Herkenbare thema's daarin zijn de tegenstelling van heldere kleuren naast donkere vlakken, verdriet is uitgebeeld, naast vrolijkheid ... lente ... zon en jarig zijn. Ook zien we aandacht voor zowel binnen- als buitenkant van mensen. Een van de schilderijen laat zelfs zien hoe onze lichaamsvormen een omhulsel zijn van botten, spieren en bloedvaten, een ander toont hoe de zon kan schijnen in je buik.

In een samenvattend slotwoord past alleen nog een warme aanbeveling. Ga een kijkje nemen in het gemeentehuis van Winsum vóór 24 juni en neem er de tijd voor om te ervaren hoe de leerlingen en hun begeleiders met veel aandacht hebben gewerkt rond thema's die voor kinderen niet eenvoudig te vatten zijn. De tentoonstelling is te bezichtigen van maandag t/m donderdag van 8.00 tot 17.00 uur in het gemeentehuis van Winsum en ook op dinsdagavond van 19.00 tot 20.00 uur en vrijdagochtend van 8.00 tot 12.00 uur.